

Het participium.

Het participium kan op drie manieren gebruikt worden :

- bijvoeglijk
- zelfstandig
- dubbelverbonden/praedicatief

- **Bijvoeglijk.**
Indien het part. bijvoeglijk gebruikt is, kun je het vertalen met een deelwoord, of met een relatieve bijzin.
 - Necatus vir humi iacet. De gedode man/ de man, die gedood is, ligt op de grond.
- **Zelfstandig.**
Een zelfstandig gebruikt participium kun je in de vertaling omschrijven met 'de man, die .., de vrouw, die .., het ding, dat ..
 - Victus abit. De overwonnen/Hij, die overwonnen is, gaat weg.
 - Laudata laeta est. De geprezen/de vrouw die geprezen is, is blij.
 - Dictum me laetum facit. Het gezegde/wat gezegd is maakt mij blij.
- **Dubbelverbonden/praedicatief.**
Dit gebruik komt van deze drie mogelijkheden het meest voor.
Een praedicatief gebruikt participium kun je vaak in het Nederlands met een dubbel verbonden participium vertalen.
 - Tacens intrat. Zwijgend komt hij binnen.
 - Victus fugit. Overwonnen vlucht hij.
- Het meest wordt het praedicatieve participium echter met een bijwoordelijke bijzin vertaald. Zo' n bijzin wordt ingeleid met een voegwoord. Je hebt de volgende mogelijkheden:
 - causaal:** omdat/doordat.
 - Caesar a senatu laudatus laetus erat. Omdat Caesar door de senaat geprezen was, was hij blij.
 - temporeel:** toen/nadat.
 - Populus Caesarem necatum cremavit. Het volk heeft Caesar, toen hij vermoord was, gecremeerd.
 - modaal:** terwijl.
 - Ridens intrat. Terwijl hij lacht komt hij binnen.
 - concessief:** hoewel, ofschoon.
 - Caesarem necatum tamen senatus timebat. Hoewel Caesar gedood was, vreesde de senaat hem toch.
 - conditioneel:** als.
 - Mortem timentes miseri sumus. Als we de dood vrezen, zijn wij ongelukkig.

NB: Het praedicatieve participium kan ook dominant gebruikt worden; dat wil zeggen, dat de inhoud van het participium belangrijker is dan het substantivum waarbij het staat. Het participium vertaal je dan met een substantivum/ het + infinitivus. Caesar occisus populum iratum fecit. Letterlijk: de gedode Caesar maakte het volk boos. Deze vertaling snijdt weinig hout. Je moet het als volgt vertalen: de moord op Caesar/ het doden van Caesar ..